



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# ÅRSSKRIFT

FOR

## FORENINGEN ANKERHUS

1950

---

UDGIVET AF  
FORENINGEN ANKERHUS

---

# ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1950

.

## Beretning om året 1950

*Af Folmer Dam*

For husmødrene i Danmark blev 1950 et meget bevæget år. Jeg tænker ikke her på de kraftige prisstigninger eller den vanskelige medhjælpersituation, men på de betydningsfulde begivenheder, som iøvrigt fandt sted. Landbokvindernes sammenslutning holdt i september international kongres i København, og samtidig afholdt husmoder- og kvindeorganisationer den store udstilling »Kvinde og hjem«. Disse og andre om end mindre begivenheder har ikke kunnet undgå at berøre også arbejdet på seminariet, hvis elever på forskellig måde deltog i forberedelserne til udstillingen og besøgte denne og hvortil et stort antal udenlandske gæster henlagde en udflugt. Det kan ikke undgås, at sådanne begivenheder griber ind i skolens undervisning, forvolder en vis uro og bryder ind i det daglige arbejde, og man må sommetider spørge sig selv, om dette egentlig er berettiget. Med forbehold må man vel svare ja, fordi elever og lærerstab på denne måde bliver holdt i levende kontakt med strømninger i husholdningskredse såvel her i landet som ude omkring i verden og får lejlighed til at træffe og lære at kende fremragende mennesker fra den internationale arbejdsmark, men det skal indrømmes, at vi i år næsten fik for meget af det gode, og at vi hilste oktober og efterårets stilhed med større glæde end ellers.

Seminariets hovedkursus til uddannelse af husholdningslærerinder har også i år været velbesøgt. Vi dimitterede 37 unge lærerinder, hvoraf 5 norske, har 40 studerende i 2. kl. og 36 i 1. kl. Der er dog en tydelig tendens til nedgang i det antal unge piger, som søger ind på seminariet. Der



kan være flere årsager hertil, og personlig tror jeg, at både det forholdsvis ringe antal unge piger i de årgange, som nu kommer til skelsår og alder, og den noget trykkede økonomiske situation er medvirkende. Sikkert spiller det også en rolle, at der er rift om de unge piger, som så mange andre erhverv også gerne vil have fat i, og her som på andre områder trækker storbyen København vel også mere end en stilfærdig skoleby som Sorø. Så meget mere glæder vi os over de elever, der søger hertil, og over det forhold, at deres foruddannelse gennemgående er bedre og mere ensartet end nogensinde før.

Den fortsatte udbygning af seminariets lokaler og hjælpemidler har imidlertid tilladt os at optage, genoptage og udvide andre kursus. I mdr. april-juni gennemførte vi vort første kursus til uddannelse af husmoderafløsere, en opgave, som vi ikke mente vi kunne undslå os for at tage op, og som vi da også havde stor glæde af at gennemføre. Der var på dette kursus 26 deltagere, overvejende dygtige, midaldrende kvinder, som selvom de stammede fra andre kredse, end dem vi ellers er vant til at se på skolen, faldt godt til og gjorde et solidt og prisværdigt arbejde. Man kan vist sige, der var gensidig glæde for dette kursus, og dersom der bliver elever til det, har vi da også i sinde at fortsætte med det til april.

Det 5 mdr. kursus til afsluttende uddannelse af skolekøkkenlærerinder med fornøden foruddannelse, som vi i adskillige år har ladet hvile, genoptog vi fra august med 7 deltagere, som har en væsentlig del af deres praktiske undervisning i et nyindrettet køkken. Skønt deltagerantallet er på grænsen af det rentable, er vi dog glade ved igen at have påbegyndt dette kursus, som holder os i kontakt med folkeskolens lærerkræfter, og tilfredsstillelsen bliver ikke ringere ved, at deltagerne er usædvanlig flinke og interesserede, og at vi selv synes, at vi har fundet frem til en god undervisningsplan.

Vort 3 mdr. overvejende teoretiske kursus for viderekomne, som vi har afholdt de sidste 6 år, havde i år 15

deltagere, og det ser ud til, at vi til nytår får en snes unge piger på dette kursus, hvilket er alt, hvad vi har plads til. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at dette 3 mdr. kursus er vort kælebarn, som vi gør alt muligt for at tilrettelægge således, at teori og praksis indgår i skøn forening på en måde, som disse praktisk veluddannede unge piger kan forstå og høste fuldt udbytte af. Når man ved de fynske landboforeningers husholdningsudvalgs årsmøde rettede en kritik mod husholdningsskolerne og fremsatte ønske om rent teoretiske kursus, har vi herfra lyst til at protestere. Selv de mest inkarnerede teoretikere blandt lærerstaben vil indrømme, at rene teorikursus ikke egner sig til husholdningsundervisning. Dette skyldes først og fremmest selve områdets karakter, men dernæst sikkert også, at såvel yngre som ældre kvinder får størst glæde af teorien, når de på stedet kan omsætte den i praksis. Dette forhindrer naturligvis ikke, at netop sådan et klientel, som det, der søger vort 3 mdr. kursus, har mest glæde af en undervisning, som overvejende er teoretisk præget.

Og endelig har vi i øvelsesskolen fra september til jul som sædvanlig 8 flinke, søde, livlige unge piger, som til stor glæde for 2det års lærerindeelever er interesserede, vidbegærlige og lebendige. Heldigvis kan vi altid få elever nok til dette meget nødvendige lille kursus.

Udbygningen og moderniseringen af seminariet har vi heldigvis været i stand til at fortsætte. Det gamle brændeskur med slagtehus bag ved Ø.K. er bygget om til en pynkelig og hyggelig pavillon med et velindrettet slagtehus og et moderne køkken med plads til 12 elever. Køkkenbordene er fremstillet efter tegning med lav udtræksklap til siddende arbejde og belagt dels med linoleum, dels med plastic. Vi havde stillet store forventninger til plasticpladen, men den har desværre vist sig ikke at kunne tåle langvarig varme, idet pladen slår sig og bliver brun. Vi benytter i dette køkken både flaskegas og elektricitet, således at eleverne her bliver tvunget til at arbejde med disse 2 varmekilder. 2det års bruger køkkenet til konservering, skolekøkkenlærerinderne

til alm. praktisk arbejde og til klasseundervisning, og det 3 mdr. kursus skal naturligvis også arbejde i dette køkken.

På seminariet har vi endelig gjort alvor af at forbedre toiletforholdene, således at 1ste års har fået et nyt badeværelse på første sal og nye toiletter på 2den sal, ligesom lærerinderne har fået deres eget badeværelse. En del af de gamle senge har vi udskiftet med nye, moderne stålsenge. Redskaber og inventar har vi også fornyet i stor udstrækning, har bl. a. fået en ny varmerulle og en ny køkkenmaskine.

Vest for Regensen ligger et stykke jord, som fru Lauridsen havde bortforpagtet og denne jord har vi nu købt. Op mod bakken har vi bygget et hus af Durisol med plads til 600 høns og 16 grise. Hermed er et længe næret ønske opfyldt, og vi vil for fremtiden kunne udnytte husholdningernes og havens affald på bedre måde end tidligere. Naturligvis vil vi også overveje at genindføre fjerkræavl som frivilligt fag for de elever, der er mest interesserede deri, og jorden vil vi naturligvis i nogen grad udnytte til at producere havesager og frugt, så vi kan blive selvforsynende på dette område.

Med disse forbedringer kan udbygningen af seminariet betragtes som foreløbig afsluttet. Vi har nu god arbejdsplads i fuldt moderne lokaler og mangler egentlig kun et første klasses auditorium, hvis bygning vi dog må udskyde til tiderne bliver mere gunstige. Som helhed må vi dog siges at stå veludrustede til fremtidens arbejde. Før eller senere må såvel skolekøkkenlærerindeuddannelsen som husholdningslærerindeuddannelsen tages op til revision. Alene den voldsomme tekniske udvikling nødvendiggør dette. Indtil da må vi indenfor uddannelsens rammer rette skævhederne som vi bedst kan, og det sætter vi også alt ind på at gøre. Så at sige alle seminariets yngre lærerkræfter har nu gennemgået specialkursus på Århus universitet — i vinter er Ester Pedersen derovre — og derudover har de ofret meget på at dygtiggøre sig gennem studierejser og hospitantophold i andre lande.

Den 25. marts dimitterede vi 37 unge husholdningslærerinder, og vi havde den store glæde, at bestyrerinde frøken Gudrun Akre, Statens Lærerinneskole i husstell, Stabekk, kom herved og deltog i højtideligheden. Censorernes formand, fru Ulla Pedersen, foretog som sædvanlig dimissionen, som overværedes af et stort antal af de unge lærerinders pårørende.

Fru Ulla Pedersen udtalte bl. a., at der på Ankerhus var udført meget ihærdigt arbejde. Nu har De afsluttet en to-årig uddannelse, og De har set en drøm gå i opfyldelse. De har erhvervet Dem et kørekort til hovedvej nr. 1 — husholdningsvejen, og jeg vil håbe, at De vil forstå at benytte det rigtigt. Fra mange sider vender man sig mod eksamensvæsenet, men hvad skal man sætte i stedet for at få at vide, hvad et menneske ved? Er et vidnesbyrd alene tilstrækkeligt — og retfærdigt? Det er min opfattelse, at gennem målbevidst forberedelse til eksamen opøves hukommende, tænkeevne, koncentration og åndsnærværelse. Det fordres der også i livet. Eksamen er en værdimåler, et udtryk for, at man har erhvervet sig noget bestemt. Men man er ikke færdig, eksamen er kun et skridt på vejen. En husholdningslærerindeuddannelse giver muligheder for umådelig meget. De har sikkert Deres drøm om, hvad De vil bruge den til — men hvad De end vælger, må De gøre mest muligt for at tjene husholdningssagen og dermed menneskene. Det er en gerning, der kræver samvittighedsfuldhed og ansvarsbevidsthed. De har nu haft rig lejlighed til at se, hvorledes man her på skolen har gjort alt for at føre Dem frem. Lad dette arbejde være et forbillede for Dem. Det er et dejligt arbejde at være husholdningslærerinde, og jeg ønsker, at De aldrig fortryder, De har valgt denne gerning. Der skal lægges energi, vilje og kærlighed i arbejdet — og gør De det, vil det skudsmål, fhv. undervisningsminister Jørgen Jørgensen engang gav husholdningslærerinderne: »Det er et dejligt vågent og interessant folkefærd« — passe også på Dem.

Fru Lauridsen uddelte som sædvanlig ankerhusmedal-



jerne og sagde til de unge lærerinder, at hun glædede sig over, at de alle havde fået et arbejde at virke med — det er dejligt, at der er brug for os. Forstår I at lytte til tidens rytme og historiens tale, får I forståelse af menneskene, og det hjælper til den erfaring, som I har så hårdt brug for. Man må sætte tæring efter næring. — Gudrun Akre takkede på den smukkeste måde Danmark og Ankerhus for arbejdet med uddannelsen af norske elever. Iøvrigt sagde hun bl. a.: Jeg bringer en hjertelig hilsen fra parallelskolen i Norge. Der har altid været en livlig kontakt mellem de to skoler, men aldrig så stærkt som efter befrielsen. Danmark har givet os mange beviser på hjælpsomhed, og et af de synlige var, da vi i 1946 fik tilbud om at sende elever herved for at få uddannelse. Tyskerne tog vore skoler, således at vi nu har mangel på husholdningslærerinder, og der er så mange ansøgninger om at komme på lærerindeskolen for hustell, at vi i fjor måtte lade 104 ansøgere vente. Dette giver et lille begreb om vor taknemmelighed for hjælpen herfra, og det er mig en glæde at overbringe det kgl. norske landbrugsdepartements tak. Det centrale i arbejdet er hjemmene, og aldrig har man vel som nu følt, hvad det betyder at have et hjem, når vi tænker på alle de hjemløse. Det centrale er derfor at bygge hjemmene op, små som store.

Tilslut talte Folmer Dam som sagde: Da I kom her for 2 år siden, manede jeg jer til at tage øjeblikket i agt, og i dag gentager jeg formaningen. Husk, at det er nu mulighederne skal udnyttes for ikke at gå til spilde. De går nu ind til et krævende arbejde, ligesom Deres uddannelse var krævende. Jeg tror, der er få udenfor husholdningssagens egen kreds, der har anelse om, hvor krævende det er. Dette mægtige fag omfatter jo alt i husmoderens arbejdsområde, og det er så stort, at den 2-årige uddannelses rammer faktisk er sprængt. Madlavning, ernæring, teknik, husholdning, økonomi og husførelse er mere end nok til de 2 år, og vi kan ikke på de 2 år lære de unge lærerinder at beherske hele dette fag, men de får et grundlag at arbejde videre

på, og arbejdet fører til, at de kan beherske en del af faget. Tidligere hvilede undervisningen på erfaringer, men nu er det på husholdningsforskningen, der for hvert år bliver mere og mere omfattende, og alle bør drage nytte af den. Hemmeligheden ved at nå frem er at tjene sit erhverv uden at skele til, hvad man tjener, så kan man være sikker på, at det bærer lønnen i sig selv, og meget ofte vil de materielle kår blive bedre. — Festen sluttede som sædvanlig med en fornøjelig middag, hvor bl. a. talte Birgit Boldsens mor, Josephine Urdal, der for mange år siden kom fra Norge for at tage sin uddannelse på Ankerhus. — Kursus for husmoderafløsere sluttede festlig d. 7. juli med en klog tale af socialministeriets konsulent fru Margrethe Appel.

Iøvrigt har året været stærkt præget af de mange udenlandske besøg. Årets første nordiske gæster kom den 3. marts. Det var 2 svenske lærerinder og den 5. marts havde vi besøg af de nordiske deltagere i specialkursus ved Århus universitet, 1 finsk, 1 islandsk, 2 svenske og 2 norske lærerinder, men først i sommerhalvåret kom der rigtig gang i sagerne. Til maj kom 2 svenske landhusholdningslærerinder Inger Diehl og Karin Bjørling hertil som hospitanter, blev her en god månedstid og assisterede på udmærket måde i de forskellige afdelinger. Der er næppe tvivl om, at denne form for studier i andre lande er langt at foretrække for en almindelig studierejse, og når man som i dette tilfælde kan drage nytte af lærerinderne, således at man kan give dem frit ophold og lidt lommepenge for deres arbejde, bliver det også økonomisk overkommeligt. Sct. Hansaften havde vi et meget interessant besøg af en af Marshallhjælpens danske ledere mr. Evan Hannay med fru Ives og moder Winnie, som kom med vore gode venner, kontorchef Iversen og familie. Kontorchef Iversen fortalte interessant og fornøjeligt om sin rejse til De forenede Stater og mr. Hannay gav på engelsk en kort oversigt over Marshallhjælpen og dens betydning. Om aftenen havde vi en strålende Sct. Hansfest med masser af mennesker, yndigt vejr og optræden i den traditionelle stil. Dagen efter kom 14 norske

husmødre fra Eidsvoll, som var på udvekslingsrejse til Sorø-egnens husholdningsforening. Efter sommerferien kom de 2 hollandske lærerindeelever fra De Rollocate Inez Bos og Lien van Neck hertil på den nu traditionelle 14 dages udveksling. I april måned havde Anna Erichsen og Inga Fisker Jensen været 14 dage i Holland. Jeg tror, alle parter er glade ved den trufne ordning, som vi håber at kunne fortsætte, og så gik det slag i slag. Den 11. august kom 2 hollandske husholdningslærerinder, den 12. august 35 kursusdeltagere fra 11 nationer i frk. Stemanns feriekursus, det var 15. gang at lektor Mogens Nissen var med som leder, den 17. august Halldora Sigurjonsdottir, den 29. august altingsmedlem Ragnvad Torsteinsdottir, som var særlig interesseret i husmoderafløseruddannelsen.

Den 9. september havde vi et meget morsomt besøg af de 8 udenlandske husmødre, og derimellem Anna Gimses mor fra Norge og fru Ingeborg Axen fra Sverige, som demonstrerede deres nationale retter på udstillingen »Kvinde og Hjem«. Ved frokosten demonstrerede den meget charmerende fru Italien fremstillingen af macaroni. Den 12. september lagde rektor Elsa Lundell fra Kumlan Landhusholdningsskole og hendes ven, frøken Høgdahl, vejen om ad Ankerhus, efter et års ophold i De forenede Stater, og den 13. september kom Nordisk Husholdningsstudiefonds bestyrelse i Finland, Norge og Sverige herved. Det var fra Finland Dr. Katri Laine, magister Kerttu Sihvonen, som nu er blevet forstander for Husholdningsseminariet i Helsingfors, husholdningsinspektør Tyyne Alanko, forstander for Järvenpää, Sara Koponen, forstander for Høgvalla, Elsa Bonsdorff, og forsøgsleder Maiju Gebhard, fra Norge statskonsulent Berit Brandstorp Haugen og forstander på Bondelia, Eva M. Tillisch, fra Sverige den forhenværende og den nuværende rektor for fackskolan i huslig ecomoni, frøken Anna Schenstrøm og frøken Karin Holmvall og forstander for husassistenternes fagskole i Stockholm frøken Carin Bergstrøm. Vi tilbragte nogle uforglemmelige timer med disse gode venner.

Og endelig den 18. september havde vi besøg af 70 del-

tagere i Landbokvindernes Verdenskongres med præsidenten mrs. Sayre fra U.S.A. i spidsen — forud havde eleverne beset udstillingen »Kvinde og hjem«.

Et stort antal foreninger har i årets løb aflagt Ankerhus besøg, og blandt de mange danske foredragsholdere, som har gæstet os, skal nævnes konsulent Mehlsen fra Dansk Brændværnskomité, som foranstaltede en branddetektiv-konkurrence og uddelte præmier, konservator Lind, som for radiolytterforeningen fortalte om og viste lysbilleder af vore kirkers kalkmalerier, husholdningslærerinde Henny Hansen fra Kyse, som spændende fortalte om sit et-års studieophold i Amerika under »4 H«s auspicer, og illustrerede sit foredrag med en interessant selvoptagen film. Skoleinspektør Heltoft, som ved åbningsmødet talte om vore fædrelandsange, lektor Nordahl Svendsen, hvis emne var brintbomben, fru professorinde Paasche, som fortalte om frihedskampen i Norge, den unge læge C. V. Munthe Fog, som var her med sin frue, sine forældre og sin søster og fortalte om sit arbejde i Indien som læge for F.N. og viste en meget smuk og interessant farvefilm derude fra.

De urolige forhold ude i verden og den utryghed ved fremtiden, alle tænkende mennesker må føle, har naturligvis også påvirket stemningen her på Ankerhus. Heldigvis har de unge humør nok og fortrøstning nok til ikke at tage disse ting altfor højtideligt, men det kan ikke undgås, at man føler sig dybt taknemlig for hver dag, der går godt. Vi små mennesker har jo faktisk intet andet at gøre end at passe vor daglige gerning efter bedste evne og så sætte vor lid til, at et nådigt forsyn også i kommende tider vil give os muligheder for at virke i fred og frihed.

---

— Teknik gør det ikke — Etik er nødvendig

hævder K. K. Steincke.



## Lidt fra husholdningsskolen Gl. Ankerhus

Året 1950 har, som alle de foregående år, haft sit eget »ansigt« — præget af de unge piger, som i dette år har søgt skolen. Skolelivet har som sædvanlig været rigt afvekslende »med arbejde og leg«

Pigernes latter og lyse hår,  
leg, som får aldrig ende,  
øjnene blå som vand i vår  
mildt om et evigt Danmark spør.

(Thøger Larsen).

Ja, og man synes spådommen må gælde en stadig strøm af unge piger til husholdningsskolerne.

Kalenderåret både begynder og slutter med et hold vinterpiger, ganske vist to forskellige hold — derimellem har vi så sommerens »viltre svaler«, der flyver ud og ind og aldrig i ro — ganske naturligt kan vinteren bringe lidt mere ro i sindene. Spørger man sig selv, om det har været et godt skoleår, så tænker man ærlig talt ikke i første omgang på det økonomiske, nej, det er elevmaterialet, man har haft at arbejde med, som er afgørende — om afsenderen og modtageren har været i harmoni med hinanden — om skolen har formået at give de unge piger noget, der kunne gavne og glæde ikke alene i øjeblikket, men ud i fremtiden.

Tiden fra november til jul er en taknemmelig tid, der ses stadig hen til julen, og arbejdet i køknerne præges deraf, derfor er »stemningen« jo næsten altid god. Hvordan skal det så gå efter jul, ja, så skal det vise sig, om der er »krummer« i pigerne til at tage energisk fat igen, først og fremmest på arbejdet både i køkkenet, skolestue ved vask og systue, men også med humør i »legen«.

Vinteren 1949-50 havde et hold, som kunne lidt af hvert, til glæde for os allesammen — det var f. eks. en øjenlyst at se dem danse Amelievalsens, i deres hvide tylskjoler, til fættergildet — og Conny, der snurrede i sin franske sangdans — Ose og Grete, der sang og spillede så indsmigrende på deres mandolin, og når Lis lokkedes til at »trække« harmonikaen, som hun mestrede bedre end hun ville indrømme. (Og hvor er det en fornøjelse, når familien i bikøkkenet virkelig lægger sig i selen m. svenske boller o. l., og får noget ud af deres selvstændige uge, udover det, at få tiden til at gå og pengene til at slå til — en husmor fandt virkelig på en skøn vinterdag, da der lå »rim på tage og træer«, at tage familien og frokosten med i skoven.

Selvfølgelig er det det daglige, rolige arbejde, der giver mest, men turene i omegnen eller længere væk pr. cykel eller bus, giver et friskt

pust i dagligdagen, som ikke er uvæsentlig — om vinteren er turene udendørs vel færre, men hyggetimerne indendørs til gengæld flere.

Sidste vinter på en meget smuk vinterdag spadserede vi op til det store nye, moderne »Højbro« mejeri, hvor mejeribestyrer Hildebrandt elskværdigt viste og forklarede os mælkens daglige behandling, kærrning af smør, formning af oste, det var morsomt at se alle de røde Ejdammeroste ligge i lange rækker på hylder og vente på at blive drejet  $\frac{1}{2}$  omgang — en af »Højbro«s specialiteter — Smagsprøven på både ost og mælk kunne nok stå sin prøve. En anden smuk vinterdag bussede vi til Fjenneslev kirke, til Ringsted og så Sct. Bendts kirke — og fjerkræslageriet, og efter en kaffepause med vor medbragte mad tog vi en lille afstikker ud til Hedvig Ravn (elev s. 1929) og så nogle af de smukke ting hun ved sine hænders kunstneriske evner frembringer i keramik. Hjemturen gik over Haraldsted forbi de historiske minde-steder: Knud Lavards mindekors og ruinerne af hans kapel.

Sommerpigerne kom med det yndigste forårsvejr, og den første lille beskedne udflugt foretog vi ned i haven med vores kakao, årsagen var, at paradistræerne stod i deres fulde pragt — det var den 12. maj, hvor nattergalen havde fået opøvet alle sine triller — i betragtning af, at den ret våde sommer ikke skænkede os mange af den slags stunder, synes jeg nok den er værd at mindes.

Vi var ellers indstillet på i sommer at skulle benytte friluftscenen — men det krævede jo tørvejr. — Eleverne havde med frk. Henningsens hjælp indøvet »Nusseben« en kedelig titel, men en udmærket lille komedie skrevet af den gamle pastor Konstantin Hansen, som i sine sidste år boede i Sorø og havde overladt Marius Andersen manuskriptet, som var så venlig at lade det gå videre til os. Premieren fandt sted en junaften, da Højskoleforeningen for Sorø og omegn holdt deres møde på Ankerhus. Nusseben var en pindsvinefamilie der holdt til hos en huleboer på heden. — »Snakken« havde fået det til at være en menneskefamilie, som levede på ikke helt fin vis, så hele sognet med øvrigheden i spidsen blandede sig i det. — Forvekslingen kom så tilsidst frem — der var ihvertfald en god moral i det stykke, eleverne udførte spillet udmærket, åh — Gudny, vi glemmer dig aldrig.

Det var en bestemmelse, at efter elevmødet skulle vi på en fælles bustur til København. Den 6. september kl. 6<sup>30</sup> om morgenen kørte vi ud i morgentågen, da vi nåede Ringsted brød solen igennem, det var så smukt, at vi måtte gøre holdt på torvet, hvor kirken ligger så frit og kønt med en statue af Valdemar den Store foran — og der sang vi den første morgensang. Vi fulgte vejen over Elnas by Køge — kørte gennem byens smalleste gade forbi de morsomste gamle huse — videre langs Solrød Strand o.s.v. til København, hvor vi stoppede op ved Radiohuset, som blev os forevist af frk. Henningsens fætter Palle

Bo Bojsen, rundt i de forskellige studier, hvor flere af skuespillerne allerede havde indfundet sig til prøve -- og op i taghaven, morsomt at se hvordan Radiohuset var opbygget af mange, mange selvstændige elementer, således at der ikke skulle komme lydforstyrrelser.

»Forum« var måske nok hovedformålet for turen, idet udstillingen »Kvinde og hjem« var ønskværdig at se. Den røde løber var netop rullet ud, ganske vist ikke for os — men for dronning Ingrid, som just var inde og bese udstillingen — så var der altså en chance for at få vor unge prægtige dronning at se, og det lykkedes, hvilket Kiss, vor sommerfotograf, beviste. Eleverne var meget optaget af de forskellige boligtyper med deres praktiske indretninger — meget af det sete kunne man jo ønske at få med tiden — til en begyndelse har vi da fået hjul under vort store vaskekar.

Rådhuset med dens giftesal og Christiansborg besøgte vi også. Sidstnævnte sted mødte vi den meget omtalte handelsminister Krag med sin svenske fruc, atter en chance blev grebet. — Og i landstingssalen så vi ikke alene frk. Juul Andersens stol, men blev også placerede i nogle af de respektive partimedlemmers stole, dog med tilbud om at kunne skifte plads, hvis opfattelserne ændredes.

Da vi nu var i København, skulle middagen da indtages et lidt spændende sted og valget faldt på National Scala, hvor vi fik de dejligste frikadeller med rødkål og is. Kaffen indtog vi på Christianshavn hos fru Eliasson, som tog meget gæstfrit imod os.

På Hjemvejen over Langelinje ad Strandvejen via Hillerød og Frederiksborg slot, hvor vi netop nåede at se kirken og de store sale med kongebillederne, var vi atter heldige, vi mødte nemlig hele besætningen i uniform og med musik fra et argentinsk skib, små sorte mennesker med hvide gamacher; det var et festligt syn, der skabtes hurtigt en livlig blinkforbindelse mellem dem, der passerede bussen, og dem, der sad indenfor.

Ved Roskilde fjord gjorde vi det sidste holdt og spiste endnu en bolle. Det blev en tur til megen fælles glæde, jeg tør nok sige, vi fik »smæk for skillingen«.

Til sommerferien måtte vi af med 2 af sommerpigerne, idet Ingeborg Tollegaard skulle flytte ind i sit eget nye hjem, og Jelka måtte rejse tilbage til sit hjemsted i Chile. Koreakrigens evt. indflydelse på den senere hjemrejse måtte tages i betragtning. Vi glæder os til et besøg af Jelka igen ad åre.

Pigeflokken fik et lille svensk indslag i sommer, idet to unge piger fra Sorøs venskabsby Skara var hos os et par måneder — godt at få sin horisont udvidet og ikke blive »trolde, vær dig selv nok«. Vi har, at Kerstin og Christina vil se ind en anden gang.

Også Norge var repræsenteret, idet Hansine Mathiassen helt oppe fra Narvik slog sig ned hos os nogle måneder, og i denne periode

hjalp hun på en udmærket måde eleverne med at få vævet nogle meget smukke ting på rammevæve. Narvik ligger just ikke på alfar vej — men hvem ved om vi alligevel ikke mødes med Mathis deroppe engang.

I vinter har vi bibeholdt det norske islæt, idet Maria Lysgaard Slaatto fra Lillehammer har overtaget frk. Mølgaards plads i privaten. Frk. Mølgaard droges til Vendsyssel og er glad for sit arbejde deroppe — og vi kan da også godt unde andre de hjælpere, som vi selv har været glade for. Frk. Højer nøjes hverken med Sverige eller Norge, men har i vinter fået en assistent fra Amerika — Valborg Jessen, hvis bedsteforældre i sin tid udvandrede til Amerika, skulle lære Danmark og det danske at kende, hun er husholdningslærerinde uddannet i Amerika — giver nu både seminarieelever og vore unge piger et lille indblik i amerikansk mad.

To vordende skolekøkkenlærerinder, frkn. Bollerup og Bendix, forberedte sig i bikøkkenet til det egentlige kursus, der begyndte til august; vi blev så glade »i dem«, at det blev et savn, da de efter sommerferien flyttede over på seminariet for at fortsætte deres uddannelse.

I sommer fik vi den tilfredsstillelse at få et længe næret ønske opfyldt — nemlig et lille konserveringskøkken — konservering er et fag, der nok kan fortjene sit eget lokale. Samtidig fik vi et »Amager-torv« udenfor et af vinduerne, hvor der var en krog, som ved hjælp af malerinden Hanne Ussing (gl. elev s. 1931) blev der tryllet de morsomste amagerkoner med deres blomster og parasoller frem.

Hvad vi skal opleve sammen med den nuværende vinterflok ved vi ikke meget om endnu, men vi er taknemmelige for den ret store flok, vi har.

*Margaret Lauridsen.*

### »Der er noget i luften

*jeg ved ikke hvad, som forår, skønt  
skoven har mistet hvert blad -- der er  
noget i luften som rosernes duften, som  
fuglens fryd, skønt rosen er falmet og  
fuglen er dragen mod syd --- «*

*Denne dejlige julesang, som har været så mange til glæde, er i sin tid skrevet af præsten Vilh. Gregersen, der var født i Flensborg 1848, og døde som præst i Jylland 1929, som blev student fra Sorø Akademi — og som vi også kan lakke for den friske opsang »Stræk din fod — fremad, frem med frejdigt mod«.*



## Arsmødet 1950

Arsmødet strakte sig i år over 2 dage. Det var lørdag den 1. september. Solen skinnede! Gæsterne strømmede til — strålende glade! Alt tegnede festligt og det blev også to festlige dage!

Fru Lauridsen drøftede skolespørgsmål med en kreds interesserede, der kom med eftermiddagstogene!

Kl. 19 var der aftensmad i modelkøkkenet — og senere viste forstander Dam ved hjælp af et epideoskop livet på Ankerhus gennem årene — dets historie — de mange elevhold og med et festligt islæt af ankerhussange.

Søndag delte gamle Ankerkus og seminariet gæsterne til måltiderne af pladshensyn — vistnok navnlig til glæde for de yngste hold husholdningselever.

Trods truende regnskyer kunne man — traditionen tro — synges morgensang på plænen foran gl. Ankerhus.

Der var stor tilslutning til generalforsamlingen i modelkøkkenet. Formanden — frk. Margrete Pedersen — bød velkommen til de mødte og redegjorde for foreningens mål og medlemstal. Meddelte at der ifølge en bestemmelse, der vedtoges ved årsmødet 1949, var sendt meddelelse ud til ca. 200 medlemmer, som ikke havde nået at betale kontingent, der samme år var forhøjet fra 2 kr. til 3 kr. De, der ikke har efterkommet denne sidste henvendelse, fik tilsendt indbydelse til mødet, men vil ikke tiere få indbydelse eller få tilsendt årsskrift.

Regnskabet, der fremlagdes med et overskud af 300 kr., blev godkendt.

Bestyrelsesvalget var genvalg. Efter tur skulle frk. Margrete Pedersen, frk. Marga Teglbjærg, fru Dittmann og frk. Marence Tarp afgå — men blev altså genvalgt.

Endvidere består bestyrelsen af frk. Ingeborg Meyland Smidt, frk. Else Maarbjerg, fru. Ingefred Juul Andersen, frk. Anna Marie Poulsen og frk. Margaret Lauridsen.

Som suppleanter genvalgte frk. Paula Egemose og frk. Henny Langkjær. Til revisorer genvalgte fru Ester Jølst og fru Hilde Christiansen.

Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, der fortsætter som formand og som har haft formandsskabet i 35 år og så trofast har stået vagt om foreningen og om Ankershus, fik overrakt en sølv gave som tak fra foreningen og seminariet.

Under eventuelt fortalte forstander Dam om, hvad der var sket af nyt på skolens område — de forbedrede toilet-

forhold, de nye elevsenge, det nyindrettede konserveringskøkken, om jordkøbet og bygningen af det store nye hønsehus.

Forstander Dam fortalte endvidere om, hvor langt man var nået i husholdningsarbejdet udadtil, og om hvad man håbede at nå — en udbygning af forsøgsarbejdet, en udvidelse af statens husholdningsråd — nævnte interessen for den udvidede varekontrol — og den drøftelse, der lå for om en nordisk husholdningshøjskole.

Fru Lauridsen nævnte den store betydning, undervisningen i regnskab havde på husholdningsskoler og ungdomsskoler og den økonomisk pædagogiske betydning, det ville have for de unge at lære at lægge bl. a. et personligt budget.

Ved middagen i salen på seminariet bød frk. Margrete Pedersen velkommen og takkede skolen for alt det værdifulde, den havde givet sine elever gennem årene — og fremdrog minder navnlig fra de første år.

Forstander Dam bragte de mange jubilarer en særlig velkommen og påpegede, at det er de gamle elever, der er med til at skabe skolens renome.

Jubilarerne fra 1905 var repræsenteret ved forstanderinde fru Clausen, Skårup, og fru Mathilde Sørensen, Hjørnø, den sidste med sin mand, den første med 2 døtre, der begge er husholdningslærerinder — den ene med 15 års jubilæum. Fra 1910 mødte frk. Laura Hansen, der har været husholdningselev og i mange år medlem af bestyrelsen. De 35-årige bragte fru Willemoes Andersen, som alle kender som De danske Husholdningsforeningers mangeårige virksomme formand. Fru Willemoes Andersen gav os tilmed et udmærket foredrag søndag eftermiddag. Karen Brønné kunne fejre både 20 og 30 års jubilæum, Johanne Sørensen og Valborg Hjortsø kom i spidsen for de 25-årige. Karin Eliasson, der er gift med læge Toft, kom fra Hjørring for at fejre 15 års jubilæum sammen med bl. a. Kirstine Kristensen, Erna Clausen, Grethe Bayer Andersen, gift Eggertsen, Bitten Lauridsen, gift Hastrup, og Karen Krohn, gift Hee. Af 10 års jubilarer var der en hel flok, bl. a. forstanderinde frk. Margrethe Eriksen, Gudrun Gundersen, Edel Pohl, født Hansen, Kirsten Uhre, Dyvia Kristensen, Eva Bech, Litten Paulsen, begge Anna Madsener og der var Grethe Hansen, gift Engelund, og Signe Poulsen.

Søndag eftermiddag holdt som nævnt fru Willemoes Andersen et smukt foredrag om hjemmenes opgaver og glæden ved at arbejde i hjemmene og opfordrede de unge til hver på sit felt at gøre det huslige arbejde interessant

og fornøjeligt. Forfatteren Sigurd Strangen læste derefter på udmærket måde et par af sine noveller. Desværre var tiden så fremrykket, at vi til manges beklagelse måtte give afkald på fru Strangens musikunderholdning.

Man hastede derefter over på plænen ved gl. Ankerhus, hvor husholdningseleverne opførte en lille utrykt skets af gamle pastor Konstantin Hansen, der på udmærket måde viste, hvad sladder kan vokse til. Det virkede meget fornøjeligt og smukt, så velindøvet som det var.

Efter aftensmaden, der dels indtoges i legestuen og dels i salen samledes man i seminariegården, hvor 1. års lærerindeelever viste en smuk fakkeldans. Under faklernes bål sluttede man med en aftensang og mødedeltagerne hastede afsted med tog og bil.

Vi her på skolen var glade for de to dage og for de mange gamle elever, der kom for at glæde os, deres gamle skole, og mødes med kammerater.

Vi siger velmødt næste år og ønsker alle venner og gamle elever en god jul og et velsignet nytår i håb om, at det nye år må bringe hver især helbred, kræfter og arbejds-glæde. Og så beder vi til, at freden i verden trods alt må vinde frem.

*Marence Tarp.*

---

## Hvad er plastic?

*Af cand. polyt. fru Wille Jørgensen*

Ja, hvad er plastic? Det er et spørgsmål, man møder næsten hver dag i disse tider, hvor man jo ikke åbner en avis, uden at man ser store annoncer om plastic til alle mulige formål. — Man kunne i virkeligheden ligeså godt spørge: »Hvad er metal«, for ligesom der eksisterer en lang række metaller med højst forskellige egenskaber og anvendelser, således findes der overordentlig mange forskellige plasticarter med højst forskellige egenskaber og anvendelsesmuligheder.

Plastic er fællesbetegnelsen for alle formbare, plastiske organiske stoffer, der er kunstigt fremstillet, og vi har allerede i mange år kendt og benyttet forskellige typer, f. eks. *celluloid*, *bakelit*, *galalit*.

Ofte er disse stoffer fremstillet af ganske simple grundelementer som f. eks. kul, kalk, vand, luft og træ. Ideen i fremstillingen er i alm. at få disse stoffer i forbindelse med hinanden til små molekyler, som så ved tryk eller på a. måde »polymeriseres« til meget store molekyler, hvorved de plastiske egenskaber opstår.

Til dem af mine gamle elever, som endnu har lidt interesse for kemien, vil jeg gerne sende en lille kemihilsen ved at prøve at forklare fremstillingen af nogle af de vigtigste af disse plasticstoffer, for her møder vi atter en af kemiens triumfer og står over noget ganske fantastisk og eventyrligt.

Man skelner mellem to hovedtyper, nemlig de *termohærdende*, der tåler en vis opvarmning, uden at formen ødelægges, og de *termoplastiske*, som i almindelighed ikke tåler højere opvarmning end til ca. 60<sup>o</sup> uden at blive bløde, hvorfor de naturligvis ikke bør bruges til husholdningsredskaber, der skal i almindelig opvask.

For dem alle gælder, at de har stor styrke, stor modstandsdygtighed mod kemisk påvirkning, deriblandt rengørings- og rensedmidler. De er gode isolatorer for varme og elektricitet. Enkelte angribes af olie og fedt, så de derfor ikke egner sig til husholdningsbrug.

Af de termohærdende er der de gammelkendte *bakelit* og *galalit* og så de meget vigtige nye stoffer *urea-* og *mela-mitplastic*.

*Bakelit* fremstilles af *fenolplastic*, og som materiale hertil tjener kul, luft og træ. — Af kul fås tjære, hvoraf fenol (karbolsyre) afdestilleres. Af træet fås ved simpel destillation først træsprit som af luften iltes til formaldehyd (formalin). Disse to stoffer bringes så til at forenes og polymeriseres og plasticstoffet *fenol-formaldehydplastic* er fremstillet. Det er varmebestandigt og brænder kun i åben ild og foruden til almindelige plasticvarer og bakelit finder det stor anvendelse som kunstharpiks i lakfabrikationen.

*Galalit* fremstilles af *Kaseinplastic*, der fremstilles af kasein (ostestof) fra skummetmælk og formaldehyd fra træ. Kaseinet hærdes af formalinet til en plastisk, hornagtig masse,



som har særlig let ved at farves og bearbejdes; men det har den ulempe, at det suger fugtighed, hvorved det bliver sprødt. Anvendes særlig til knapper, spænder o. l.

Af de nyere varmebestandige er *urea-* og *melamilstofferne* de vigtigste. De anvendes meget i husholdningen, nærmest som erstatning for porcelæn. De er begge meget hårde og stive og kan tåle opvask, selv i opvaskemaskinen.

*Ureaplastic* fremstilles også af kul, vand, luft og træ eller af kridt, vand, luft og træ, men efter helt andre principper end fenolet. Kul eller kridt giver først kulsyre, som så forbindes med ammoniak, der dannes af luftens kvælstof og vandets brint. Mellem kulsyren og ammoniak dannes urinstof — forøvrigt det første organiske stof, det til stor betydelse for hele den kemiske verden lykkedes at fremstille kunstigt — urinstoffet bringes så i autoklav i forbindelse med formalinet og efter polymerisation fremtræder det som en fortræffelig plastisk masse.

*Melamit* er fremstillet af de samme råmaterialer: Kul, kalk, luft og træ. — Kul og kalk omdannes her først til karbid. Dette bringes i forbindelse med luftens kvælstof til kalkkvælstof, som derefter optager formalin. Melaminet må vist siges at være en af de allerbedste former.

Af de *termoplastiske* skal kun nævnes nogle af de særlig vigtige. Først det gammelkendte *celluloid*, der fremstilles af cellulose fra træ og salpetersyre. Ved deres indvirkning dannes *cellulosenitrat* (et skydebomuldligende produkt), som sammen med kamfer opløses i æter og alkohol. Når opløsningsmidlerne afdampes, fås en meget plastisk masse, Det kan også anvendes uden kamfertilsætning. Det er desværre meget brandfarligt og erstattes derfor nu ofte af *celluloseacetal* (en forbindelse mellem cellulose og eddikesyre), hvoraf der fremstilles det mindre brandfarlige *cellon*.

Af de nyere stoffer skal nævnes et par meget vigtige og interessante: *Polyætylen-*, *polyvinylplastic* og *nylon*.

*Polyætylen* fås af ætylen, som atter bl. a. kan fås af alkohol. Ætylenet polymeriseres og danner herved det letteste af alle plasticstoffer, uden lugt og smag. Det kan tåle

en afkøling til  $\div 60^{\circ}$  og en opvarmning til  $110^{\circ}$ , men tåler dog ikke særlig lang tids kogning. Det har særlig fundet anvendelse i kirurgien, f. eks. til erstatning af bortopererede legemsdele, til kunstig hjerneskal og hjernehinder, samt trommehinder og næseproteser, kaldes i kirurgien *polystan*.

*Polyvinylet* er det plastic, der særlig er kendt som det ganske tynde stof til bl. a. regnfrakker, duge, gardiner og forklæder. Af ulemper for denne type må nævnes, at det ikke godt tåler kogning, og at det kan blive sprødt i kulden. Det fremstilles af karbid og saltsyre som råmateriale.

Endelig er der så det meget efterspurgte *nylon* (polyamid). Det fremstilles af det flere gange omtalte fenol. Dette omdannes her ved indvirkning af brint og efterfølgende iltning til en syre (adipinsyre), der noget minder om oxalsyre. Denne syre påvirkes så af ammoniak, og herved dannes så det såkaldte polyamid eller *nylon*. Det er sejgt og elastisk og meget slidstærkt, tåler konstant varme ved  $125^{\circ}$  og derfor også sterilisation, men smelter ved c.  $250^{\circ}$  og bliver tyndt som olie. Det angribes ikke af rensmidler eller af møl og mug (bliver ikke jordslået). Tørres meget hurtigt efter vask, da det kun suger meget lidt fugtighed.

Ja, disse plasticstoffer med deres mange fortrinlige egenskaber er som nævnt en ny stor triumf for kemien, som jo på så mange måder har gavnet menneskeheden — tænk særlig på de nye lægemidler. Nogle er opdaget ved tilfældigheder; men der hører også her en vågen forsker til for at udnytte sådanne tilfældige opdagelser. Vi er f. eks. sikkert mange kemikere og bakteriologer, der har lagt mærke til, at bakterier ikke trives så godt i glassene, når der har indsneget sig en mugplet — men kun een fik ideen til penicellinet. Oftest når kemikeren dog sit mål ved målbevidst arbejde og udnyttelse af sin viden om de kemiske processers forløb.

# Forseti Íslands

Gjörir kunningt:

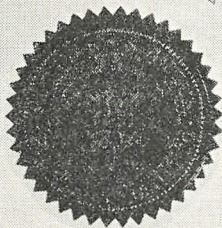
Ég hef i dag samt

forstöðukonu *Margdalena Lauridsen*

stórriddarabrossi *hinnar íslensku fálkaorðu*

Gjört í Reykjavík, 29. september 1950

*Ágústínus Pálsson*



*Ágústínus Pálsson*

*Ágústínus Pálsson*

*Gunnlaugur Pétursson*

*Rinnar Þóroddur*

*Sigríður Þóroddur*

## Island hædrer Fru Lauridsen

Det blev en mærkelig og stor Oplevelse, da Fru Lauridsen d. 16. Oktober 1950 modtog et anbefalet Brev, som viste sig at indeholde et Dokument, der bevidnede, at Islands Præsident havde udnævnt hende til Storridder af Falkeordenen. Med Udnævnelsen, der var stadfæstet af fem islandske Repræsentanter — (se foranstaaende) — fulgte det store skønne hvide Emaill Kors, prydet med den gyldne islandske Falk (og dertil hørende Ordensbaand).

Den store Hædersbevisning kan kun forklares ved, at man endnu husker det nære Samarbejde, Fru L. i mere end en Menneskealder har haft med Island, navnlig gennem det pionerende Arbejde hun har støttet ved den Uddannelse, mange islandske Kvinder har søgt paa Ankerhus for at fremme et husøkonomisk Oplysningsarbejde oppe i deres Hjemland.

Og man forstår, at hendes Tanker uvilkaarlig gaar tilbage. Først til 1903 til Junina Sigurdsen, til 1909 da ikke alene Thora Mathiasdottir fra Akureyri, Gudborg Gudmundsdottir fra Brekheim, men ogsaa Fiola Stefansdottir fra Reykjavik tog til Ankerhus, hende som i Ven-skab og Samarbejde kom til at betyde saa meget, hvis altfor tidlige Død der sørges over den Dag i Dag. 1917 kom saa Malfridur Magnusdottir og 1919 Sigurdsborg Kristiansdottir fra Mula, 1925 Thorbjørg Thorvadsen, Isafjord, Elinborg Brynjulffdottir, Reykjavik, Sigríð Gudmundsdottir, Akureiri, 1926 Kristine Thorvodsén, Reykjavik, 1929 Olaf Jónsdottir og Soffía Skuladottir, Reykjavik, 1930 Dagbjørt Jónsdottir, Skarefjord, 1932 Gudbjørg Kristiansson, Saxdarksrok. 1935 kom Sigríður Theodorsdottir, Reykjavik — i Haab om at genoplive den Kvindeskole, hendes Mormor oprettede efter at være blevet Enke og uddannet sig paa Zahles Skole i København og ledede i 40 Aar. — Og M. L. glæder sig ved Tanken om alle de mange unge islandske Piger, der desuden har deltaget i Skolens 5 Mdr. Kursus — men hun synes næsten ogsaa, at Helga Sigurdssen hører Ankerhus til, og naturligvis ogsaa Færingen Hanna, der giftede sig med Billedskærer Thormod fra Akureyri.



Hvem der særlig har skabt Kontakten med de islandske Kvinder er dog nok Halldora Bjarnadottir, og endnu erindres hendes og Sigrund Blöndals festlige Besøg i 1934, men mange, mange andre betydelige islandske Kvinder har Ankerhus haft Forbindelse med, hvilket Ragnhildur Petersdottirs sidste Brev er et smukt Bevis for.

Islands 1000 Aars Fest 1930, som Fru L. og hendes Datter fik Lov til at opleve paa Lovbjerget og paa Tingvallasletten, har selvfølgelig yderligere udbygget Venskabet og Forbindelsen med Island. — Dertil kommer, at Fru L.s gode Ven Forfatterinden Margrethe Løbner Jørgensen, der som faa her fra Danmark har formaaet at tyde og forstaa den islandske Saga, gennem sine Fortællinger og Æventyr yderligere har befæstet vor naturlige Forbindelse med Sagaøen.

---

## Foreløbig skolekøkkenundervisning i alm. skolestuer

Vanskeligheden ved at få husgerningsundervisning indført i folkeskolens ældste pigeklasser, som skoleloven af 1937 forudsætter, skyldes jo navnlig manglende undervisningslokaler, skolekøkkener. Derfor udarbejdede jeg som tidligere konsulent i skolekøkkenundervisning på landet, i 1947 et forslag til en foreløbig skolekøkkenundervisning i alm. skolestuer med påfølgende praktiske øvelser i hjemmene. — Dette forslag blev af ministeriet forelagt de forskellige myndigheder, nogle gik ind for ideen, andre var betænkelige for, at det f. eks. skulle forsinke indretning af regulære skolekøkkenlokaler, hvilket næppe vil blive tilfældet, da man også på landet er interesseret i at få praktisk indrettede undervisningskøkkener af hensyn til den voksne ungdoms oplæring i husgerning gennem ungdoms- og aftenskolen.

Imidlertid har undervisningsministeriet nu meddelt, at

„For så vidt de stedlige skolemyndigheder selv måtte ønske forsøgsvis at prøve denne form for undervisning i kvindelig husgerning, og hjemmene kan give tilslutning dertil, vil ministeriet ikke modsætte sig, at undervisningen optages i skolens undervisningsplan, og at timerne indgår i den pågældende lærerindes pligtige timetal“.



Derfor tillader jeg mig at opfordre husholdningsorganisationer og andre interesserede i den kvindelige ungdoms dygtiggørelse at arbejde for at vække hjemmenes interesser for denne undervisningsform, for at man dog kan komme i gang, få den kvindelige ungdom givet et vist skolemæssigt grundlag, hvorpå der kan arbejdes videre og henstiller til skolemyndighederne og amtsskolekonsulenterne at tage dette undervisningsforslag op til velvillig overvejelse.

Selve undervisningen tænkes jo givet 2 timer en gang ugentlig et år, gennem en lille forevisning i tilberedning af de retter og det arbejde, man synes at småpiger skal kunne hjælpe deres mor med derhjemme, og altså en vejledning, der svarer til den, alm. skolekøkkenundervisning indledes med. Men så skal børnene i deres arbejdshefter naturligvis efter lærerindens diktat indskrive det gennemgående arbejde, altså på den måde få deres »egen lille kogebog«.

Udgifterne til undervisning er forholdsvis små. De enkelte redskaber, der nødvendigvis må skaffes til veje, såvel som det skolekøkkenskateder eller bordskab, hvori redskaberne skal anbringes, kan jo bruges, når det egentlige skolekøkken indrettes, men selvfølgelig må der være en varmekilde, så hvis der ikke findes elektricitet, der kan bruges som sådan, vil det nok være mest hensigtsmæssigt at benytte flaskegas.

Denne foreløbige undervisning i husgerning må selvfølgelig gives i forventning om, at hjemmene er interesserede i at lade deres småpiger hjemme prøve at udføre de i skolen viste arbejder — og hvis der ved folkeskolen ikke er ansat lærerinder med husgerningsuddannelse bør interesserede boende eller tilrejsende husholdningslærerinder virkelig tage opgaven op.

*Magdalene Lauridsen.*

NB. Nærmere udformning af forslagens realisation og undervisningsplaner m. v. derfor kan fås ved skriftlig henvendelse til skolekøkkenlærerinde fru Guld, Ankerhus, Sorø.

---

## *De, der gik bort*

Forhen sang man: »Halvfjerdsindstøve er støvels Aar, om firsindstøve en Kæmpe naar, des mere han har at døje —«. Nu er Aldersgrænsen uvæsentlig, man finder det naturligt at man beholder sine kære højt op i Aarene, og dog er Savnet, Vemoden, lige stor, når de går bort, Men kommer »Dagen før«, bliver Sorgen næsten ofte forlenet med en bitter Smerte, — og dog, man bør huske, at Sæden modnes til Høst paa forskellige Tider, — og Gud signe ogsaa de korte Dage.

Af dem, hvis Liv kronedes af de mange Aar, var Inger Østenfeld, denne fine yndige Kvinde, der ofrede sit Liv for Slægtens Tarv, som blev dens og de enkeltes, navnlig Rigmor Seidelin Larsens elskede Tante Inger. — Niels Larsen, Højager, ogsaa med sin høje Alder, gennem de mange Aar, en forslaaende Talsmand for Husholdningsagen. — Uendelig langt blev det, at paa Viktors Fødselsdag den 7. Februar mistede Moster Ingeborg sin prægtige unge Søn Johannes. Trods sine unge Aar naaede han dog som Førstelærer i Hjeds, at gøre en Manddoms Gerning.

Af kendte Mænd har vi i Aar mistet mange. Undervisningsminister Hartvig Frisch, dette højtbegavede, frisindede Menneske, der bar sine Lidelser saa tappert, som man trods det fremmedartede alligevel kom til at staa saa mærkelig nær, at hans Død følte som et personligt smerteligt Tab. Og Biskop v. Huth Smith, om hvem vi fra den Tid hans Datter var Elev her har saa fornøjeligt et Minde. Og Amtsskolekonsulent Th. Pedersen, der i en Aarrække arbejdede for at faa Skolekøkkensagen rejst i Aalborg Amt. — Den ideelle Højskoleforstander Skar fra Stevns, der gennem sine omhyggeligt formede Ord i Skoleplan og Aarskrift skabte noget fint om sin Skole. Og Bankdirektør Mikkelsen, der en Søndag Morgen segnede om ved Sorø Kirke, og som man var kommet til at respektere som den forsigtige Bankmand og næsten kom til at holde af. — Dagen var ogsaa inde for Dr. L. Moltesen, denne myndige, kloge Sønderjyde, der som Udenrigsminister og som Tilsynsførende ved Højskoler og

Landbrugsskoler kom til at præge Landets Kultur, og i sin Egenskab af Broder til Fru Severin Pedersen ogsaa fandt Vej til Sorø, og efter hans indholdsrige Nytaarsbreve at dømme de sidste Aar kom til at sætte Pris paa, hvad vort Aarsskrift havde at bringe.

I Kredsen af Venner fra Ungdomsaarene er der ogsaa sket Skred. Handelsingartner Westergaard, som hørte til Sorø Højskoles Glansperiode, blev det ogsaa Slut for, han blev en trofast Ven af den og mig. Iderig og energisk, som han var, skabte han senere store Værdier i Holstebro og opdrog sammen med sin søde Hustru en stor prægtig Børneslok. Det blev ogsaa Døden for Tind Christensen, der som Forstander for Forsøgsarbejdet i Ribe var med til at indvinde Tusinder af Tønder Land af Mærskan. Han hørte hjemme i Levring Sogn og var som ung Lærer paa Ankerhus, hvor vi i Fritiden spillede L'hombre med Sognefogden og øvede os i at tale Tysk, han mindes som en virkelig ungdomsven.

Og vi mistede Fru Jutta Ussing, et Tab, som føles haardt. Som født i Silkeborg og Lærerinde ved Vejen Realskole og gift med Dr. phil. Henrik Ussing, og som Tilsynsførende ved vor Husholdningsundervisning, hvor hendes smukke, faste personlige Haandskrift prydede vore Indberetninger, kom hun til at staa os nær; der er blevet tomt efter hendes Død inde i Sorø; det føles ogsaa sikkert saaledes af hendes Børn Hanne, Grethe og Sønnen Hans, som hun fik den Glæde at se hædret som Videnskabsmand paa mange Maader.

Der blev ogsaa Sorg paa Udbyhøj og i Pedersborg, da Vognmand Petersens Hustru efter et langt, opofrende Liv gik bort — og man følte, at Pastor Hansson ved hendes gribende Jordefærd saa rigtigt anførte Ordet fra Paulus: »Jeg viste Eder i alle Ting, at saaledes bør vi arbejde og tage os af de skrøbelige og ihukomme Vorherres Ord: Det er saligere at give end at tage«.

Af andre yndige Kvinder har vi mistet Fru Slagtermester Jensen, der var saa trofast mod Husholdningsforeningen, at hun tog herud til 30 Aars Festen nogle Dage før hun døde. Og Fru Graver Larsen mistede sin Søster, Frøken Ida Matzen.

der i sine unge Dage var Plejemoder paa Frederik den Syvendes Stiftelse paa »Jægerspris«, og som trods sin store Svaghed i de sidste Aar var til stor Velsignelse for hende. Og Marie Jespersen, der i sin Tid holdt Skole i Nysted, gik ogsaa bort, hun som var saa trofast mod sine tidligere Kolleger. Og underligt at faa at vide, at to gamle Elever er gaaet bort, Frk. Johanne Hansen fra Hedemøllen og Fru Ida Haraldsen. Paa Bella-Vista døde den næsten hundredaarige, ganske aandsfriske Stammoder til Væverdynastiet fra Vonsild, hvis Sønner blev de store Vævekunstnere Georg Jensen i Kolding og Andreas Jensen i Høsterkøb, der begge har været med til at smykke danske Hjem.

Ogsaa to udmærkede sønderjyske Kvinder er gaaet bort: Fru Jutta Skrumsager, der fik det gamle Slægtshjem i Københoved indrettet til Rekreationshjem for gamle Mennesker fra Sydslesvig, og som jeg husker fra Malt Forsamlingshus, hvor hun med sine krydsede sorte Fløjls Skobaand dansede for, og Fru Redaktør Simonsen fra Flensborg, hvis udmærkede Hjem har betydet saa meget for Danskheden, og hvis Datter Ruth, gift Ramsing, vi har haft Glæde at have her som Elev.

Karen Bjerre måtte ogsaa friste den Sorg at miste sin Mand, fhv. Overretssagsfører Johs. Bronné, og det endda i en Periode, hvor hun selv var indlagt paa Kommunehospitalet, og hvor han ogsaa meget syg kom ind, og hvor hun kun i Baare kunde naa til hans Dødsleje — og stærkt virkede det i mange Kredse, da Budskabet om Niels Bukhs Død naaede frem, denne i sin Tid saa stærke Mand, der skable den primitive Gymnastik og førte dansk Ungdom til straalende Gymnastikopvisninger Verden over — og ved sine Elevers Hjælp fik skabt den skønne, skønne Skole i Ollerup.

Ingeborg Højer har mistet sin kære gamle Far — og Fru Eriksen paa Borrehus sin gode kloge Tante Fru Nielsen i Kolding, og Johanne Christiansen fra Torkildstrup pludselig sin dygtige Mand, og vore Venner paa Bornholm fik den store Sorg at den stoute Holger Kofoed fra Langedeby paa en Jagt styrtede død om.



*Og Sorø har i Aarets Løb mistet den vennesele, stilfærdige Pastor Oscar Friis og den særprægede Skomager Gylle, og Borgmester Frandsens Hustru og Jacob Frederiksens Datter Fru Kristine Jensen fik ogsaa Hjemlov.*

*— Disse gode Mænd og Kvinder vil jeg gerne med disse faa Ord i Taknemmelighed flette en Mindekrans. M. L.*

## Ole Hansens dybbølflag

En vidunderlig gave modtog Ankerhus og fru Lauridsen ved seminariets afslutningsfest i foråret, nemlig en af de faner, der var hejst ved genforeningsfesten på Dybbøl 1920 og som bagefter blev sendt som gave til landbrugsminister Ole Hansen. Efter hans død arvede en af hans sønner baneingeniør Hansen, Horsens, det historiske flag, og i anledning af at hans datter, der var imellem de unge husholdningslærerinder, der ved den fest blev dimitteret, skænkede han fanen til fru Lauridsen, som havde haft nært samarbejde med hans fader.

Som Venstres første landbrugsminister efter systemskiftet deltog Ole Hansen i De samv. sj. landboforeningers delegeretmøde, som blev afholdt på Den kgl. skydebane i nov. 1901 — og ved samme møde var det Magdalene Lauridsen var opfordret til at fremsætte sit forslag om afholdelse af vandrende husholdningskursus for husmødre, som efter formandens, etatsråd Valentiners, forslag derefter blev vedtaget at videreføre som Landboforeningernes Husholdningsaftensskoler — hvortil landbrugsministeren tilsagde sin støtte.

Resultatet deraf blev, at der igennem landbrugsministeriet blev ydet tilskud til kvinder, der ville uddanne sig til at virke som lærerinder ved disse vandrende kursus, — og ved lov at yde tilskud til vandrende kursus i husholdnings- og landbrugsfag — en lov, der senere er reguleret og udvidet betydeligt.

Ole Hansens dybbølsfane, hvorpå er indsyet 11. juli 1920, hænger nu sammenfoldet over talerstolen på gl. Ankerhus — også som en hilsen til Sydslesvig med N. Neergaards løftende ord »I skal ikke blive glemte«.



## En septemberdrøm

Der er en engelsk meget læst novelle, der har titlen: »En septemberdrøm«, og det navn kom jeg i tanker om, da jeg for mig selv reperierte sommerens hændelser og var nær ved at sige: »Hændte der virkelig all all det, som du der mindes? Næ — det må du have drømt».

Vor septemberdrøm i år bestod af besøg fra den store Forumudstilling: »Kvinde og hjem«, der var lagt på samme tid som den »internationale kongres af landbohusmødre«. Denne åbnedes med en personlig og særpræget tale af selve dronning Ingrid, og i de følgende uger kom så besøgene her. En dag kørte således store busser op med kongresdeltagere, altså »ganske almindelige mennesker«; og for den, der har deltaget i tidligere kongresser, var det en oplevelse, at man denne gang havde ligesom nemmere ved at komme i kontakt med dem. Måske kan dette vise, at det altså har kunnet nytte noget at samle folk fra så mange lande (der var lige fra Canada til Ny Zeeland) til disse kongresser, nu kunne man komme på talefod.

Verdensforbundets formand, mrs. Sayre, hyldede fru Lauridsen som huskoldningssagens pioner, og efter en kort gennemgang af skolen, rullede busserne videre.

Jeg ved godt, at den samlede danske presse har kaldt den indtagende dame for mrs. Sayres, men vi har hendes håndskrevne navnelæk i vor gæstebog — og der står *S-a-y-r-e*. Flere af damerne var ledsaget af deres ægtefæller. »De forstår«, sagde en af disse til mig, »man kan da ikke lade en så yndig kone som min rejse fra Sydaustralien den halve verden rundt uden at tage med hende.«

Egentlig var det de to stedlige husholdningsforeninger, der havde indbudt disse gæster. Den ene bød på smørrebrød i Danmarks første landsbyskolekøkken på Frederiksberg (ved Sorø!), den anden viste efter et festligt, men »dagligt« middagsbord gæsterne om i Sorø kirke og park, — og så drog de alle videre til nye indtryk som gæster i private hjem i omegnen. I Sorø kirke fik vi tilmed den oplevelse, at en af gæsterne, mrs. Harvey Kelly fra Smithfield, Australien, sang flere engelske salmer for os med sin fuldltonende attstemme. »Vi kan ikke holde takkelaler«, havde hun sagt, »men bryder De Dem om, at jeg synger?« Alle gæsterne var interesserede i vor måde at holde skole på, og de havde da forstået, at all, hvad der hedder husholdningsuddannelse her i landet, oprindeligt stod i afhængighedsforhold til Grundtvigs skoletanker.

Og mens disse »almindelige mennesker« som sagt drog videre som gæster i almindelige jævne danske hjem, sad vi tilbage, glade og egentlig noget forvirret, for nu skulle vi jo til at fortsætte med det egentlige, nemlig det daglige arbejde med »at holde skolen, og ikke blot at vise den frem.

Ingrid Saxtorph.

## Regnskabs pædagogiske betydning

Ved husholdningsskolernes årsmøde i Skårup indledte fru Magdalene Lauridsen en forhandling om ovenstående emne, og da spørgsmålet vist også kan siges i almindelighed at være af en vis interesse, bringes et uddrag af M. L.s indledning:

Regnskab — også husholdningsregnskab — er, rigtig ført og forstået, noget fundamentalt — underbyggende — begrundede realiteter — kan blive bestemmende, altså give et naturligt grundlag for dispositioner. Undervisningsmæssigt set er det et levende fag med tilknytning til livets foreteelser. Resultater, d.v.s. kendsgerninger, markeres derigennem, gør undervisningen personlig, d.v.s. tilegnelse nås derigennem, og det både i økonomisk, pengelig, ernæringsmæssig og i tidsmæssig henseende. Derfor lige påkravet i barneskolen som i ungdomsskoler og i fagskoler.

I barneskolen, hvor eleven samtidig med f. eks. at lave en frikadelle udregner, hvad denne koster i penge, tilegner hun sig derigennem denne som noget *personligt*.

I ungdomsskolen bliver arbejdet en *virkelighed*, når eleverne straks bliver gjort bekendt med de penge, der i undervisningen kan disponeres over — og de, inden undervisningen afsluttes, kontrollerer dagens udgifter og sammenligner dem med de midler, de havde til rådighed — et regnskab, der selvfølgelig må indføres i en lille regnskabsbog, eventuelt ved hjælp af lærerindens diktat.

I fagskolen kan de samfundsmæssige forhold yderligere understreges af budgetberegninger og hvad dertil naturligt kan knyttes, men denne undervisning kan ikke altid med held gives af den yngste lærer, der må en vis erfaring og overlegenhed for derigennem at udnytte de pædagogiske muligheder fuldt ud.

Med hensyn til et husholdningsregnskabs førelse har man jo mange forskellige bøger og bruger selvfølgelig den, der passer bedst for ens undervisning, men man skal blot passe på at få visse forhold belyst. Kasseregnskab er selvfølgelig det mest nærliggende og nødvendigeste, men en regnskabsbog bør også give mulighed for, at stiftet gæld kan indføres efterhånden — uden denne oversigt kan en bedrift ikke bedømmes eller et skatteskema opgøres. Ligeledes vil det

skolemæssigt set være rigtigt i sin regnskabsbog at give plads for en oversigt ikke alene over de madvarer, der nødvendigvis må købes, men også over dem, der muligvis kan produceres i egen bedrift, og det af hensyn til spørgsmålet om valg af arbejdssted i by eller på land.

Skal en undervisning i husholdningsregnskab, husøkonomi eller hvad man nu vil kalde faget for, blive effektiv, må den af de givne lærere planlægges godt — og gennemføres på overkommelig vis. — Køkkenlærerinderne må under deres forberedelse have de nødvendige beregninger udført, for lettere at kunne kontrollere elevernes beregninger. Disse må gennemgås kort i næste dags fællestime eller ugeoversigt, enten de vedrører daglig mad, bagning, festmåltider, vask el. andre huslige arbejder, som det kan være praktisk at få beregnet for virkelig at komme til bunds i stoffet.

Tal taler. — En udbygning af faget har mange pædagogiske muligheder, kan endog blive *til en hel ny linje*.

## Siden sidst

Siden sidst er fru Karen Harrekilde udnævnt til *efor* ved det kvindelige kollegium det er lykkedes Hulda Pedersen og andre interesserede kvinder at få rejst ved Århus universitet, og som betyder en fordel for de studerende og en højnelse af husholdningsstudiet. Her på Ankerhus var vi så heldige at finde en ordning i 1932, så »Gården« kunde blive omdannet til en husholdningsregens, hvor eleverne måtte nøjes med at betale en mindre boligafgift og opholdsudgifter til mad, lys og varme efter regning, hvorved de skulle få den samme fordel som studerende har på de forskellige rejste kollegier — udgiften eller mindreindtægten giver en personlig tilfredsstillelse for seminariet, men forringelsen må jo så vise sig i en vis tilbageholdenhed i støtte til andre skolers forbedringer, men kan da kun glædes over, at disse opnås.

Så har Danmarks skolekøkkenlærerindeforening afholdt et instruktionskursus på Ankerhus i februar. Den første dag samledes man til en lille fornøjelig middag i »legestuen«, dagen efter foregik de egentlige forhandlinger på seminariet.

2det års havde som sædvanlig ordnet en spændende udstilling en septembersøndag. To og to havde fået den opgave bl. a. at illustrere foretagne forsøg, og det var beundringværdigt, hvad de unge lærerinder kunne præstere, selvom der selvfølgelig også var visse svage punkter. Frk. Tarp med assistance af 1ste års havde arrangeret meget smukke borddækninger og serveringer i seminariets stue og køkken.

Denne dag er altid en festdag, som det vidunderlige efterårsvejr yderligere markerede. Som sædvanlig havde 5 mdr.s elever kaffe med æbleskiver hjemme på deres eget område, og havde megen fornøjelse deraf, også fordi både hjemmevernssoldater og andre tilrejsende hyggede sig. — Samme dag havde sektion A lagt tur til Sorø.

Det nye kursus for husmoderafløserere kom selvfølgelig også til at præge sidste år. Ved afslutningen takkede »bornholmeren« for dette kursus meget morsomt, sagde bl. a., at hvis de ikke havde lært at lave god og billig mad var det ikke fru Sibberns skyld, og hvis det haltede lidt med vitaminerne, så var det i hvert fald ikke forstander Dams skyld, og hvis regnskabet ikke balancerede, er det ikke frk. Kæstels skyld, og hvis vi ikke kan se forskel på en torsk og en sild, så er det ikke frk. Langkjærs skyld, og hvis vi køber en kniv, der ikke er bedste kvalitet, så er det ikke frk. Laudrups skyld, og hvis de børn, vi eventuelt får at opdrage, ikke bliver de rene dydsmønstre, så er det ikke fru Gulds skyld, og kan vi ikke sociallovene på fingrene, er det ikke socialinspektørens skyld, og kan vi ikke stryge manchetskjorter korrekt, er det ikke frk. Vads skyld, og det er ikke fru Lauridsens skyld, hvis »husmoderens gode samvittighed« ikke er i orden.

Og siden sidst har atter en skare veltjente husholdningslærerinder ombyttet arbejdet i »marken« med et hjems lykkelige, men ofte krævende opgaver, d.v.s. de har giftet sig og fået ansvar for et navn mere; deriblandt skal være Marie Eggert — Rigmor Hansen — Martha Pedersen — Esther Thorø — Mette Gudiksen — Ingeborg Stadel — Anne Offersen — Anne Grete Rasmussen — Elisabeth Sølvsten — Kirsten Jørgensen — Mikka Christensen — Helga Nielsen — Asta Skov — Kirsten Nielsen — Signe Kristiansen — Inger Berthelsen — Karen Kjær-Nielsen — Kirsten Uhre — og Ellen Svendsen, der i over 25 år har været frk. Vestergaard på Sorø Husholdningsskole en stor støtte, har giftet sig med direktør Gottchau. Vi ønsker dem alle, også de unge piger fra gl. Ankerhus, der har giftet sig, lykke til at skabe og opretholde et harmonisk hjem for deres kære.

Politisk set er der også siden sidst sket mangt og meget. Bodil Koch blev i den forrige socialdemokratiske regering udnævnt til kirkeminister og i den venstre-konservative regering, der afløste denne efter 40 dages forløb blev Helga Pedersen, der i en årrække har været justitsministerens sekretær, udnævnt til justitsminister, og en af hendes første handlinger blev at give afholdsselskaberne en biografbevilling, hvilket turde være et bevis på hendes sunde omdømme og forståelse af afholdsforeningernes samfundsmæssige betydning.

Venner af familien Strangen har glædet sig over, at de har erhvervet et gammelt, vist meget kønt hus på Ærø, og at han som forfatter yderligere har fået befæstet sit gode omdømme, har således også opnået anerkendelsen at komme på finansloven.



Fru Lauridsen oplever altid noget spændende, og sidste sommer var hun af nogle storartede mennesker på Hveen inviteret til at besøge Tyche Brahes ø, og nåede derover sammen med frøken Margaret en stormfuld sommerdag via Helsingborg-Landskrona i en åben skude, som hun synes var lige ved at kuldsejle, men da Kyrkbacken nåedes, var det solskin, herligt vejr til at se den gamle kirke, runde den mærkelige og skønne ø, bese ruiner af Uranienborg og opleve en sjælden gæstfrihed.

— Og på Nyborg strand, hvor M. L. endnu en gang var med til De samv. danske husholdningsf. årsmøde for at lægge et godt ord ind for årskursus i ungdomsskolen for de unge piger med fast antagne lærerinder — og for at appellere til husmødrene om dog at være med til at fremme den foreløbige skolekøkkenundervisning i alm. skolestuer (som gennemført af fru skoleinspektør Jølst i Præstø) — indtil de kunne få rigtige skolekøkkener indrettede. Så skete det festlige, at formanden, fru Willemoes Andersen, slog et vindunderligt skønt sjal om fru L.'s skuldre, som fru Lindkvist, den første formand i samvirksomheden, havde hæklet af fin uld og hvid silke og skænket til kongressen, og som man så var enige om, at fru L. skulle have.

M. L. fik også den glæde at være med til at fejre »faster Maren«s 100-årsdag, hende, der som M. L.s farbroder Johs. Lauridsens jævnbyrdige hustru kom til at betyde så overmåde meget for hendes udvikling og virkeområde, hende om hvem Bene Larsen i »Berl. Tid.« skrev, at når husholdningshistoriens saga skulle skrives, måtte faster Maren og den hellige ild ikke glemmes. — Af andre glæder vil M. L. også fremhæve, at Ester Marcussen fra Brarup blev husholdningslærerinde og nu foruden Grethe Kølvråa i Tønning, Helga Jørgensen i Slesvig og fru Kaja Siig Kristensen har mulighed for at tage et arbejde op i Sydslesvig.

Og det har selvfølgelig fornøjet M. L. at siden sidst er hendes gamle spare-ide fra 1923 dukket op, den, som fremkom, da Pinstrup stærkt hævdede, at der måtte spares og M. L. ligeså stærkt hævdede, at så måtte der skabes system — og foreslog en ordning efter forhandling med finansmanden Riis Hansen, som ligger den nuværende opsparingslov så nær, som tænkes kan, og som medførte, at man på Ankerhus i 1924, efter samtale med finansudvalgets formand, Martin Hansen, indførte en 5 % opsparing af elevernes husholdningspenge til fordel for et månedligt stykke spareudstyr til de enkelte — en ordning, der igen er optaget på gl. Ankerhus, men dog formindsket til 2 %.



## *Kære venner, kære gamle elever!*

Gennem årsskriftet har jeg nu snart i mange år ved gode medarbejderes hjælp skullet prøve at give et billede af året, som det har føjet sig for Ankerhus — og jeg har gjort det efter bedste evne, men det har jo ikke skullet være et litterært formet billede, blot en dagligdags beretning med hilsen til dem, der på en eller anden måde gerne vil have forbindelse med Ankerhus.

Uvilkårligt falder det naturligt at fremdrage det fornøjelige, man personligt har haft forbindelse med — hvorimod man tier stille om det, der tynger og gør dagen grå — men de ringe dage i menneskelivet har jo også deres værdi, selvom tankerne om disse må gå andre veje, de bliver vel måske i stilheden alligevel de mest berigende.

Personlig har jeg de sidste år lidt noget ved at min hukkommelse på visse punkter har svigtet, således at jeg har fået vanskeligt ved at fastholde navne og kende folk, det er måske også noget en følge af, at jeg har mistet synet på det ene øje, der gør, at jeg går som ved siden af mig selv — når jeg er i selskab med andre og ikke får den glæde af det samvær, jeg f. eks. til elevmøderne har længtes efter.

Men der er kun grund til at takke, takke for kærlige tanker, der er gået til een, for velkomne besøg, for venlige hilsner, der er sendt os, jeg takker også med ønsket om, at de unge må få mod til at stride for ret, for frihed, for fred, at de, der lider, må få kræfter til at holde ud, og at vi alle må få en velsignet jul.

Og så fra skolen og foreningens bestyrelse skal jeg bringe alle de bedste hilsner med ønsket om

*god jul og godt nytår.*

*Magdalene Lauridsen.*

## Kursusdeltagere 1950

Husholdningslærere, dimitterede  $\frac{25}{3}$  1950.

- 691 Mathilde Aagaard, Stenum, Brønderslev,  $91\frac{1}{3}$  mg ÷  
 692 Dorthea Aamand, Elkjærsgaard, Starup, Gravens,  $98\frac{2}{3}$  mg  
 693 Esther Andersen, »Markusholm«, Tommerup,  $95\frac{1}{3}$  mg  
 694 Gertrud Krarup Basse, L.L. Pederstræde 20, Viborg,  
 104 mg +  
 695 Birgit Boldsen, Stationsgade 19, Risskov,  $100\frac{1}{3}$  mg +  
 696 Tove Bruncke, Chr. Koldsgade 27, Kastrup,  $97\frac{2}{3}$  mg  
 697 Marie Christensen, Uldum,  $102\frac{2}{3}$  mg  
 698 Annelise Feldthusen, Østergaard, Pjedsted,  $98\frac{2}{3}$  mg  
 699 Jørgine Frank, Lindsnakkevej 5, Åbenrå,  $96\frac{1}{3}$  mg  
 700 Dagny Godager, Stange, Norge,  $86\frac{1}{3}$  mg ±  
 701 Birgit Grosen, Vesselbjergvej, Hadsten, 100 mg  
 702 Gunnlaug Gulbrandsen, Svizø, Mandal, Norge,  $98\frac{1}{3}$  mg  
 703 Ingrid Halgaard, V. Lundby, Vejrum, Struer,  $98\frac{1}{3}$  mg  
 704 Hanne Hansen, Borgmesterbakken 18, Horsens,  $103$  mg +  
 705 Astrid Henriksen, Gestelevlunde, Espe,  $95\frac{2}{3}$  mg  
 706 Karla Ingvorsen, Vennerslyst, Hasle,  $103\frac{1}{3}$  mg +  
 707 Else Jacobsen, Ringstedgade 74, Næstved,  $101$  mg +  
 708 Johanne Jenssen, Alf Erlingssonsgaten 1, Sarpsborg,  
 Norge,  $103\frac{2}{3}$  mg +  
 709 Kirsten Jørgensen, Normasvej 15, Valby,  $99\frac{2}{2}$  mg  
 710 Betzy Kjeldsen, Sydgaard, Hald,  $99\frac{1}{3}$  mg  
 711 Karen Kjær-Nielsen, Ny Hjallesgaard, Hjallesø,  
 $92\frac{1}{3}$  mg +  
 712 Karen Margrethe Knudsen, Fristrup, Hobro,  $95\frac{2}{3}$  mg  
 713 Mariane Hyldahl Lauritzen, Nr. Chausse 22a, Åbenrå,  
 $101\frac{2}{3}$  mg +  
 714 Ester Marcussen, Brarup, Sydslesvig, 88 mg +  
 715 Else Mengel, Bøgelyst, Jordløse,  $98\frac{2}{3}$  mg  
 716 Frida Møller, Boulstrup,  $91\frac{2}{3}$  mg ÷  
 717 Petra Nielsen, Strandgaard, Tranderup, Skælskør,  
 $105$  ug ÷  
 718 Birthe Nørgaard, Skanderborgvej 5, Hadsten,  $92\frac{1}{3}$  mg ÷  
 719 Ellen Olsen, Kildevang, Hørve, 85 mg ÷  
 720 Ingrid Pedersen, Strandholm, Kølstrup, 95 mg  
 721 Else Pilegaard, Sallinge, Højrup,  $95\frac{1}{3}$  mg  
 722 Elsebeth Røgilds, Stampevej 14a, Vejle,  $90\frac{2}{3}$  mg ÷  
 723 Ellen Skautrup, Stationsgade 23, Risskov,  $105\frac{1}{3}$  ug ÷  
 724 Marie Lysgaard Slaatto, Lumboltzgangen 6, Lillehammer,  
 Norge,  $90\frac{1}{3}$  mg ÷  
 725 Helga Solheim, Sandane, Norge,  $92\frac{2}{3}$  mg ÷

- 726 Anna Thobiasen, Niløse, Dianalund, 100 mg  
 727 Signe Thomsen, Hogager,  $93\frac{2}{3}$  mg  
 728 Minna Bjerre Pedersen, Frederiksberg Alle 25, Kbhvn.  
 (1949)  $95\frac{2}{3}$  mg  
 729 Ellen Ørum-Hansen, Amagerbrogade 30, Kbhvn. (1949)  
 96 mg

*Elever bestået seminariets 1ste års eksamen  
 i praktisk husgerning*

- 781 Else Elbæk Andersen, Gjøl, Aabybro  
 782 Ingrid Andersen, Øxenbjergvej 1, Svendborg  
 783 Jane Berthelsen, Østre Alle 64, Ålborg  
 784 Mette Bierring, Amtssygehuset, Roskilde  
 785 Anna Margrethe Bjerregaard, Assendrup, Daugaard  
 786 Johanne Bangsgaard Christensen, Harringgaard, Hørdum  
 787 Ruth Christensen, Fåborgvej 59, Assens  
 788 Anna Erichsen, Tvedegaard, Stubbekøbing  
 789 Mary Feddersen, Sdr. Bork  
 790 Anne Tronstad Gimse, Melhus, Norge  
 791 Anne Marie Hansen, Øster Alle 35, Vejen  
 792 Magda Hansen, Hårslev efterskole, Sandved  
 793 Karen Hesselballe, Egtved  
 794 Grethe Jensen, Egeslevmagle, Skælskør  
 795 Inga Fisker Jensen, Kastbjerg, Havndal  
 796 Johanne Jensen, Lendum, Sindal  
 797 Anna Margrethe Jessen, Thorsbjerg, Over-Jerstal  
 798 Harriet Johannesen, Sponviken, Halden, Norge  
 799 Anne Marie Johansen, Brem, Rødding  
 800 Ellen Johansen, St. Velling, Børkop  
 801 Ella Klærke Johansen, Fyensgade 11<sup>2</sup>, Århus  
 802 Marit Jølle, Beitstad, Norge  
 803 Ruth Jørgensen, Poulsgade 39, Herning  
 804 Ellen Knudsen, Nørregade 53, Vejen  
 805 Signe Ladefoged, Ørby, Koldby, Samsø  
 806 Bente Klottrup Larsen, Ellidshøj  
 807 Margrethe Larsen, Hejnede, Borup  
 808 Anna Ljørring, Mogensgade 42, Viborg  
 809 Anne Mathiesen, Vesterende, Ballum  
 810 Inger Grethe Mortensen, Østrupvej 15, Tarup, Odense  
 811 Ane-Margrethe Møller, Ellingehøj, Højby  
 812 Margrethe Juul Nielsen, Rude, Odder  
 813 Ellen Rask Nielsen, Nørregade 18-20, Århus  
 814 Derthea Peen, Sundbygård, Ø. Sundby, Ålborg

- 815 Inge Pilholm, Bavnhøj, Storehedinge  
 816 Signe Ravn, Askov, Vejen  
 817 Grethe Samuelsen, Rådhusgatan 8, Kristianssand, Norge  
 818 Ellen Satterup, Storgade 16, Sorø  
 819 Inga Sommer, Spentrup  
 820 Iris Thøgersen, Danavej 5, Nykøbing M.  
 821 Ingeborg Westergaard, Griffenfeldtsgade 50<sup>2</sup>, Københav  
 N.

### Elever på 1ste års kursus fra maj 1950

- Lissy Bergmann, Fyensgade 75, Herning  
 Inger Billegrav, Bøgede, Kværkeby  
 Grethe Birk, Ringkøbingvej 22, I, Århus  
 Emmy Christensen, Nørreby, Femø  
 Sigrid Fabricius, Gilbjerg-Ege, Gilleleje  
 Rigmor Fougner, Follebu, Norge  
 Hanne Grue, Tordenskjoldsgade 29, Århus  
 Else Hald, Vrigsted  
 Aase Fischer Hansen, Munkevænget 29, Odense  
 Emmy Hansen, Føns, Nr. Åby  
 Inge Hansen, Grønnehavegård, Frederiksværk  
 Ella Hegelund, Lillering Overgård, Lillering  
 Dagmar Heltoft, Heltoftgård, Outrup  
 Else Breiner Henriksen, Fourfeldt, Esbjerg  
 Gerda Slente Henriksen, Himlingøje, Vallø  
 Elin Hyllested, Mjels, Ellidshøj  
 Ella Jensen, Løjenkær, Assedrup  
 Gudrun Jensen, Engskovgård, Finderup, Høng  
 Else Riise Johansen, Alkjærsig teglværk, Skjern  
 Tove Jørgensen, Klodskov, Tingsted  
 Karen Kristensen, Skovgaard, Skellingsted, Mørkøv  
 Anna Larsen, Fristrup, Børglum, Vrå  
 Annelise Laugesen, Ny Grevhaven, Ulstrup  
 Inger Lauritzen, Saltholmsgade 23, Århus  
 Martha Lykke Nielsen, Nyborgvej 218, Svendborg  
 Nanna Nielsen, »Anes-Minde«, Harresø, Jelling  
 Rigmor Olsen, Vassegård, Pedersker, Bornholm  
 Karen Birgitte Ougård, skolen, Svinninge  
 Henny Pedersen, Tillitze  
 Kirsten Pedersen, Byager, Hømarken, Svendborg  
 Astrid Rasmussen, mejeriet, Gesten  
 Else Laulund Rasmussen, Skårupøre, Skårup  
 Margrethe Aadal Rasmussen, Langå, Rygård

Aase Skov, Magnoliavej 8, Skovdal, Aarhus  
 Aase Thaaning Steffensen, Nystedvej 35, Saxkøbing  
 Asta Vimmerslev, Nordenbro, Langeland

### 3 mdr. mere teoretisk kursus fra 5. januar 1950

Inger Marie Dall, Thorning skole, Skanderborg  
 Marie Elbæk, Bobbel, Føvling  
 Kirsten Frandsen, Billum, Varde  
 Inger Hansen, Lyndby, Roskilde  
 Elin Hyllested, Mejls, Ellidshøj  
 Dagny Jensen, Lindved, Grejs, Vejle  
 Harriet Jørgensen, Troelstrup, Stubbekøbing  
 Lisbeth Kromann, Bjørnemose, Svendborg  
 Anna Larsen, Børglum, Vraa  
 Henny Petersen, Tillitze  
 Margrethe Aadal Rasmussen, Langå, Rygård  
 Asta Sørensen, Kvistgaard  
 Aase Thaaning Steffensen, Nakskov  
 Ebba Vinkel, Vinderslev, Kjellerup

### 3 mdr. kursus for husmoderafløsere

april—juni 1950

Helga Bjerg, Brønsholmsdal, Kokkedal  
 Gerda Bremer, Primulavej 11, Vordingborg  
 Astrid Christensen, Topshøj, Lyng  
 Anne Emilie Hansen, Grækenlandsvej København S  
 Esther Hansen, Molbechs Allè, Sorø  
 Frida Bjørn Hansen, Trautnersvej, Sorø  
 Klara Rubæk Hånsen, Strynø  
 Mary Hansen, Sønderhede Kokspang, Varde  
 Karen Holmgaard, Skovvænget, Hillerød  
 Elin Dam Ipsen, Brændgaard, Lobbæk  
 Valborg Holck Jensen, P. Damsvej, Sorø  
 Anna Jeppesen, Raagevej 8, Hellerup  
 Sara Knudsen, Algade 31, Korsør  
 Catrine Krap, Kildeskovsvej 6, Charlottenlund  
 Karen Larsen, Vestergade, Sorø  
 Karla Larsen, Tranevænget 4, II, Hellerup  
 Karen Madsen, Stovbæk, Aulum  
 Anna Nielsen, Chr. Dalsvej 111, Nakskov  
 Martha Nielsen, Søndersø mark, Søndersø  
 Else Olsen, Ore 114 B, Vordingborg  
 Magda Olsen, Røde Led, Nr. Alslev



Maren Olsen, Monradsvej 18, Nykøbing F  
 Andrea Kjær Fettersen, Jagtvej 153 b, København N  
 Herdis Simonsen, Tårnbæk  
 Lisa Sørensen, Saxogade 20<sup>2</sup>, Sorø  
 Elvira West, Parkvej 26, Korsør

### 5 mdr. husholdningskursus fra maj 1950

Ethel Christensen, Rosenvænget 21, Korsør  
 Grethe Christiansen, Rødding, Viborg  
 Dagmar Hansen, Assingløse, Viby  
 Annie Wilstrup Hansen, St. Merløse  
 Jelka Henriksen, Chile  
 Grethe Honoré, Ryparken 70, København Ø  
 Elna Jacobsen, Gudrunsvej 6, Køge  
 Herdis Jacobsen, Nørreemark, Nr. Asminderup  
 Aase Jensen, Benløse, Ringsted  
 Lilli Jeppesen, Brokøb, Jyderup  
 Gudny Kofoed, Lyngtoft, Bodilsker, Neksø  
 Ellen Lisberg, Famién, Suderø, Færøerne  
 Inge Løndahl, Pyrus Allé 28, Kastrup  
 Doris Madsen, Kvissel  
 Gudrun Nielsen, Arreskovslund, Brobyværk  
 Else Kyst Nielsen, Absalonsgade 32, Odense  
 Johanne Olsen, S. Svendstrup, Viby  
 Ingeborg Toftegaard Petersen, Kundby, Sardby  
 Else Lund Rasmussen, Grønnehave mølle, Nykøbing S.  
 Herdis Rasmussen, Skarø, Svendborg  
 Lilli Schwalbe, Slotsgade 48, Flensborg  
 Kirsten Thomassen, Tuultskjær, Fredericia  
 Anne Lise Vintermark, Helligkorsvej 30, Roskilde  
 Solveig Østergaard, Knudgaard, Stauning, Skern

### 5 mdr.s husholdningskursus fra november 1950

Agnes Myrup Andersen, Langagergaard, Vindblæs  
 Else Andersen, Tjørnevænget 9, Nr. Sundby  
 Aase Bille, Abild, Tønder  
 Eva Krogager Christensen, Kolle, Nr. Nebel  
 Kamma Christensen, Søbakkevej 31, Holte  
 Inger Clausen, Bismarcksstr. 26, Westerland, Sild  
 Jette Foged, Bispelbjerg hospital, København  
 Rita Frederiksen, Pedersborg, Sorø  
 Jytte Gleerup, Ousen, Sæby  
 Hanne Grønning, Kystvejen 22, Kalundborg  
 Grethe Hansen, Axeltorvet, Næstved

Hannelore Hardt, Waldstrasse 42, Rendsborg  
 Jette Hartvig-Larsen, Højmarksvej 8, Glostrup  
 Monna Hemmingsen, Svovlsyrefabriken, Fredericia  
 Lise Holbøll, Søgaard, Herlufmagle  
 Tove Moesgaard Jensen, Sørbymagle. Slagelse  
 Else Jørgensen, Sværdborg, Lundby  
 Grete Brix Jørgensen, Glahs Alle 29, København F.  
 Karen Lis Mohr, Rolighed, Espergærde  
 Ingrid Mortensen, Sdr. Jernløse, Regstrup  
 Karin Mortensen, Adolfs­gade 1, Rendsborg  
 Vera Mortensen, Dalgas Boulevard 134<sup>2</sup>, København F.  
 Ingrid Nagel, Bugenhagen skole, Frederiksstr. 103, Slesvig  
 Bodil Petersen, Frølund Korsør  
 Fritze Pedersen, Strandvej 189, Hellerup  
 Gunny Petersen, Vigerslevvej 114, Valby  
 Margarethe Petersen, Falke­gade 3, Flensborg  
 Edith Rasmussen, Sandby, Vrangstrup  
 Henny Bjerry Rasmussen, Dyrehaven, Nyborg  
 Ruth Schäfer, Borgmester Godskesensplads 7, København  
 Margit Simonsen, Bøgebjerggaard, Glamsbjerg  
 Grete Sætterberg, Vip­perød  
 Bodil Troelsen, Vandsted, Løgstør  
 Agnete Wuldem, Henriettevej 25, Charlottenlund

### **5 mdr. kursus til afsluttende uddannelse af skolekøkkenlærerinder fra aug. 1950**

Marie Bendix, forskolelærerinde, Dejbjerglund, Dejbjerg  
 Ane Berglund, exm. lærerinde, Godthaab, Grønland  
 Ellen Brag, exam. lærerinde, Lysabild, Skovby Als  
 Ruth Bredgaard, exam. lærerinde, Langelandsvej 43, København F.  
 Gudrun Bollerup Jensen, forskolelærerinde, Resen, Skive  
 Johanne Knudsen, forskolelærerinde, Østerby, Daler  
 Maja Kristensen, forskolelærerinde, Stenstrup

### **Øvelsesskolen september-december 1950**

Mette Feilberg, Havnevej 17, Roskilde  
 Else Gotved, Vodroffsvej 51, København V  
 Grete Helgeby, Jernbanegade 52, Haslev  
 Ingrid Schmidt Jensen, Sundvej 6, Hellerup  
 Karen Nissum Jensen, Vissing, Lerbjerg  
 Tove Øder Larsen, Mejeriet Langager, Ølstykke  
 Rita Særkiær, Vissing, Lerbjerg  
 Kirsten Top, Kongevej 256, Holte

## Billedbladene 1950

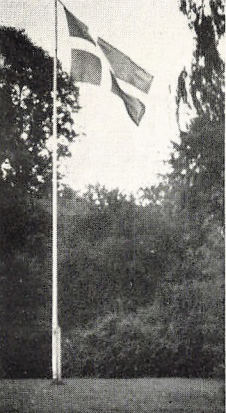
På første side vajer flaget for Hendes Majestæt Dronning Ingrid kommende fra udstillingen »Kvinde og hjem« i Forum og hvor sommerens husholdnings elever fik lejlighed til at tage imod hende. — Ved siden af ses gl. billeder fra Island. På trappen tager Halldora Bjarnadottir imod M. L., nedenunder islandske kvinder, der mødtes ved tusindårsfesten, og derover Magdalene Lauridsen med det islandske sjal i husmoderens stol, skåret på Island, og med den fornemme orden som storridder af falkeordenen. — Så er der dimissionsbilledet og et billede af verdensforbundets præsident mrs. Sayre fra Amerika sammen med forstander Dam, og fornøjelige snapshot af de internationale gæster, også hvor nogle af dem arriverer i omnibus og går i kreds på plænen foran gl. Ankerhus. På samme side et levende billede af 8 velrenomerede seminarielærerinder og nedenunder sommerpiger på rundbænken.

På anden side viser det øverste billede os gæster fra elevmødet kommende fra generalforsamling i »Landsbyens Skolekøkken«, ved siden af frk. Tarp givende frk. Margrete Pedersen jubilæumsgaven, fru Willemoes Andersen og nedenunder skimtes profilen af frøken Reppien. Så er der ellers billeder af de jubilerende gæster både fra 45, 30, 20 og 15 år tilbage, af Laura Hansen, Anna Clausen, Mathilde Sørensen, af Ellen Simonsen, Karen Bronnè og Gertrud Buhr, Erna Clausen, Bitten Hastrup, Kirstine Christiansen, Karen Toft, Grethe Eggertsen, men mangler desværre billeder af de to 25 års jubilarer Johanne Sørensen og Valborg Hjortsø. Der er ferieborn på verandaen og sommerglade piger, der også kunne spille komedie og et fakkelbål, der satte punktum for elevfesten. — Der er Ellen Pille og i den første julesne Ana Berglund fra Grønland sammen med en udmærket kollega.

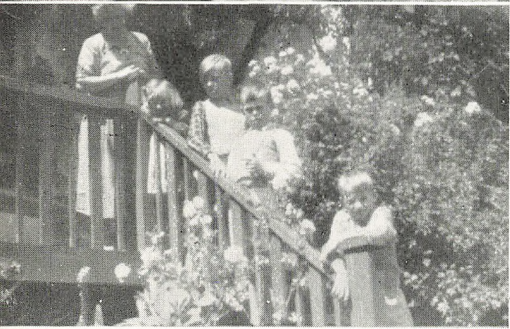
På tredje side har vi lensmandinden, fru Ragna, fra Norge sammen med fru Bransager, vor storartede sommerfoto og de til udstillingen kaffeserverende husholdnings elever. Og vi ser Thomsen og Kr. Jensen fjerne resterne af vort kære, gamle kirsebærtræ, og mor Magda viser Margaret fru Lindkvists skønne sjal, som formanden ved Nyborgmødet smykkede hende med. Og der er billeder af frk. Carøe og fru Sigrid Trier, af de to påskønnede lærerinder, som tog deres forberedelse i B-køkkenet, maleren Hanne Ussing med et udsnit af »Amager-torvet«, friske sommerpiger, og lærerinder nydende på plænen naturens sødme, sol og sommer.

På fjerde og sidste side har vi arets elever. Øverst oppe 2det års uden for deres husholdningsregens, nedenunder deres 8 elever i øvelsesskolen og de 7 skolekøkkenlærerinder og i midten 1ste års elever i fuld vigeur, nederst de 5 mdr. vinterelever på vej til morgentur.

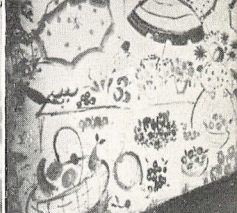


















FRU LAURIDSENS  
**REGNSKABSBOG**  
FOR UNGE PIGER

Pris 1,75 kr.

Praktisk til brug også ved undervisningen  
i ungdoms- og aftenskoler

**Indhold:**

**Regnskabsbog, der giver oplysninger  
om indtægter og udgifter til:**

Ophold,  
skatter, forsikringer o. l.,  
beklædning o. l.,  
fornøjelser,  
forskellige udgifter

med

**forslag til opsparing til uddannelse  
og udstyr til eget hjem**

og

**forslag til budgetberegninger med  
vejledning i udnyttelse af samme**

**Ankerhus afholder:**

**2 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder**

**Kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder**

**5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning**

**3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar**

**3 mdr.s kursus for husmoderaflsere**

**Studerende elever modtages**